

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

*70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) магистратура
мутахассислигининг малака талаблари*

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат транспорт университети.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2021 йил «24» 08 даги 4 - сонли йигилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2021 йил «25» 08 даги 365 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаблари “Олий таълим давлат таълим стандарти. Асосий қоидалар”, “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси худудида Малака талабини расмий чоп этиш хуқуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишилдири.

МУНДАРИЖА

	бет	
T/p		
1.	70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислигининг умумий тавсифи.....	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	70310401 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи.....	4
1.2.1.	70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари.....	4
1.2.2.	70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	4
1.2.3.	70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига кўйиладиган талаблар.....	8
2.1.	Умумий компетенциялар.....	8
2.2.	Касбий компетенциялар.....	9
	Библиографик маълумотлар.....	10
	Келишув вараги	11

1. 70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлаш кундузги таълим шаклида амалга оширилади. Мутахассислик бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий муддати 2 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

Малака талаби **70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)** бўйича магистрлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиши, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул – олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;
- магистратура мутахассислигининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талabalari;
- ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);
- битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;
- магистратура мутахассисликларидан бирини ихтиёрий танлаш хукуқига эга бўлган бакалаврлар ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) магистратура мутахассислиги “Ижтимоий ва хулқ атворга мансуб фанлар” таълим соҳасига оид мутахассислик бўлиб, турли мулкчилик шаклларига тегишли, темир йўл транспортининг хўжалик юритувчи субъектлари, молия, кредит ва суғурта муассасалари, тармоқ илмий тадқиқот ташкилотлари, ўрта маҳсус ва олий таълим муассасаларининг иқтисодий, молия, маркетинг, ишлаб чиқариш – иқтисодий ва таҳлил хизматларини ўз ичига олади, темир йўл транспортининг таркибий тузилмалари ва корхоналарини ривожлантиришга, истиқболини белгилашга, касбий кўниммага, мутасаддилик кобилиятига йўналтирилган инсон фаолиятининг воситалари, усувлари, методлари ва услублари билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида педагогик фаолият;
- Темир йўл транспортининг хўжалик юритувчи субъектлари, уларнинг

харажатлари ва натижалари;

- молия ва ахборот оқимлари, таълим жараёнига мос касб-хунар коллекларидағи ўқув-тарбия жараёни;
- ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш мажмуалари;
- ассоциациялар, корпорациялар, концернлар, холдинг, ишлаб чиқариш бирлашмаларининг ривожлантириш асослари, фирма ва компаниялар,
- шунингдек, турли мулк шаклидаги корхоналарни бошқариш, илмий тадқиқот муассасалари ва маҳаллий давлат органларида иқтисодий фаолиятни таъминлаш ҳамда ишлаб чиқариш жараёнлари;
- илмий-тадқиқот жараёни;
- ўқув жараёни.

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришилар бўлиши мумкин.

1.2.3. 70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари:

- илмий-тадқиқот фаолияти;
- педагогик фаолияти;
- молиявий-иқтисодий;
- ҳисоб, таҳлил ва назорат;
- Ишлаб чиқариш-технологик;
- ташкилий-бошқарув;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиши.

Мутахассислик бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда магистрларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришилар бўлиши мумкин.

Магистратура битирувчилари магистр академик дарајасини олгандан сўнг олий таълим муассасалари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ ИТИларда катта илмий ходим-изланувчи ва мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-тадқиқот ишларини давом эттириши мумкин.

1.2.4. 70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари:

70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда магистр касбий фаолиятларининг соҳалари, обьектлари ва турларига мувофиқ магистратура битирувчиси куйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Илмий тадқиқот ва педагогик фаолиятида:

- халқаро тажрибаларга мувофиқ темир йўл транспорти соҳасидаги мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқиқот лойиҳаларини таҳлил қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналарида ишлаб чиқариш самарадорлигини таъминлаш бўйича илмий тадқиқотлар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;
- темир йўл транспорти корхоналари ишлаб чиқариш жараёнларида иқтисодий ва молиявий фаолиятни бошқариш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналари ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш каби билим ва кўникмаларига эга бўлиши керак;
- халқаро тажрибаларга мувофиқ, инновацион ва фундаментал тадқиқотлар олиб бориш, соҳанинг назарий ва амалий муаммоларини билиш, давр учун долзарб, ҳал этилиши лозим

бўлган ва такомиллаштириш талаб этиладиган йўналишларга доир мавзуларни аниқлай олиш;

- халқаро тажрибаларга мувофиқ темир йўл транспорти соҳасидаги мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадқиқот лойиҳаларини таҳлил қилиш;
- халқаро тажрибаларга мувофиқ, инновацион ва фундаментал тадқиқотлар олиб бориш, соҳанинг назарий ва амалий муаммоларини билиш, давр учун долзарб, ҳал этилиши лозим бўлган ва такомиллаштириш талаб этиладиган йўналишларга доир мавзуларни аниқлай олиш;
- илмий ҳужжатлар ва ҳисботларни ишлаб чиқиш;
- илмий мақолалар, маъruzалар, рисола, ўқув адабиётлар тайёрлаш ва таҳрир қилиш, ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиш;
- ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиши, реферат ва библиографияларни тузиш;
- илмий семинарлар, илмий жараёнларда иштирок этиш;
- замонавий тадқиқот методлари ва методологияси, таълим-тарбияга доир назариялар, концепциялар, халқаро тажрибалардан фойдаланиш;
- илмий муаммоларни ҳал этишнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиш;
- олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий, амалий машғулотларини, жумладан ОТМ кафедраси маҳсус филиалларида ўтказиш қобилиятига эга бўлиш;
- ўқув фанларини ўқитиш методикасини эгаллаш;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ноанъанавий ўқув машғулотларини ўтказиш қобилиятига эга бўлиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш қобилиятига эга бўлиши;
- ўқитилаётган фан бўйича машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш қобилиятига эга бўлиш;
- мустақил таълим ва ижодий қидирав натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва бошқа соҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш қобилиятига эга бўлиш;
- электрон (e-learning) ва мобил (m-learning) ўқитиш учун ўқув-методик мажмуаларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиш;
- узлуксиз таълим тизимининг Давлат таълим стандартлари, Давлат талаблари ва бошқа ўқув-меърий ҳужжатларни ишлаб чиқиш.

Молиявий-иктисодий фаолиятида:

- темир йўл транспорти субъектлари фаолияти самарадорлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усуllibарини қўллаш;
- темир йўл транспорти субъектларининг молиявий баркарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

- иқтисодиётнинг темир йўл транспортига оид маълумотларни йигиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усуllibарини билиш;
- иқтисодий маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;
- темир йўл транспорти корхоналарининг мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналар фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меърлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналари кўрсаткичлари ўзгариш тенденциялари ва динамикасини таҳлил қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналари молиявий ва статистик ҳисботларини тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;

– таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологиялари ва техник воситалардан фойдаланиш қобиляйтларига эга бўлиши лозим.

Ишлаб чиқариш-технологик фаолиятида:

- поездлар ҳаракати хавсизлигини ва уни ташкил этиш билан боғлик бўлган хужжатларни тузиш ва юритиш;
- поездлар ҳаракат хавсизлигини таъминлаш қурилмалари ва воситаларининг эксплуатацияси билан боғлик бўлган хужжатларни билиш;
- ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш воситаларининг эксплуатациясини такомиллаштириш бўйича халқаро тажрибаларга мувофиқ янги инновацион лойиҳалар ва технологик жараёнларни ишлаб чиқиши ва уларни ишлаб чиқаришга тадбиқ қилинишини ташкил қилиш;
- ишлаб чиқиши ҳамда таҳлил қилиш жараёнида халқаро тажрибаларга мувофиқ замонавий ахборот технологияларни кўллаш, техникавий-иктисодий таҳлил қилиш, қабул қилиниб амалга оширилаётган қарорларни комплекс асослаш, ишларни бажариш циклини қисқартириш имкониятларини излаб топиш, уларни бажариш жараёнига ва зарурый техникавий маълумотлар, материаллар, жиҳозлар билан таъминлашга кўмаклашиш;
- техник хужжатларни ишлаб чиқиши ва улардан фойдаланиш;
- технологик жараёнлар ва уларнинг элементлари бўйича синовлар ўтказиш;
- информацион хизмат кўрсатиш;
- ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил қилиш, метрологик таъминот ва техник назорат қилиш;
- замонавий техник воситалардан фойдаланиб зарурый лойиҳаларни бажариш;
- компьютер технологияларини ривожланиши жараёнида ҳосил бўладиган янги масалаларга тез мослашиш учун олинган назарий билимларни қўллай олиш, зарур ҳолларда тезкор қарорлар қабул қилиш;
- маълумотларни йиғиши, таҳлил қилиши ва тизимлаштириши;
- ахборот технологиялари учун алгоритмларни ишлаб чиқиши ва тадқиқ этиши;
- тизимли ва амалий дастурий таъминот маҳсулотларини, дастурлар мажмуасини, алгоритмик ва дастурлаш тилларини ўрганиш;
- илмий ва лойиҳавий-конструкторлик-технологик фаолият муаммоларини чукур таҳлил қилиш, масалаларни қўйиши ва асослаши;
- поездлар ҳаракат хавсизлигини таъминлаш қурилмалари ва воситаларига хизмат кўрсатиш ва хавфсизликни таъминлаш бўйича амалий масалаларини ечиш учун янги технологияларни ишлаб чиқиши;
- поездлар ҳаракатини ташкил этиши тизимлари ишларини самарали бошқаришда янги технологик жараёнларни ўзлаштириш ва мавжудларини такомиллаштириш бўйича амалий масалаларини ечиш учун халқаро тажрибаларга мувофиқ янги технологияларни ишлаб чиқиши.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- темир йўл транспортида хўжалик юритувчи субъект фаолиятини режалаштириш, хисоб-китоб ва таҳлил қилиш бўйича услугий кўрсатмалар, хуқуқий ҳамда меъёрий-хуқуқий хужжатлардан фойдалана олиш;
- темир йўл транспортида режалаштириш ишларини ташкил этиши;
- темир йўл транспортида хўжалик юритувчи субъектини хўжалик-молиявий ва ишлаб чиқариш фаолияти бўйича истиқболли ва жорий режаларни (дастурларини) ишлаб чиқиши;
- бизнес-режани ишлаб чиқариш;
- шартномаларни тузиш учун зарур блган хужжатларни тўплаш;
- тезкор ва статистик хисботни олиб боришни ташкил этиши;
- хисботларни тузиш тартибларини аниқлаш;
- Иқтисодиёт фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиши ва тадбиқ қилиш;

- ижрочилар ва илмий-тадқиқот жамоаси ишини режалаштириш, ташкил қилиш ва информацион масалаларини ечиш ва бошқариш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;
- қабул қилинаётган қарорларни миқдорий ва сифат бўйича баҳолаш, илмий ютуқларни кўллай олиш;
- халқаро тажрибаларга мувофиқ замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизmlарини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилишда иштирок этиш;
- e-learning ва m-learning технологиялари асосида корпоратив ўқитиши ташкил қилиш ва корпоратив маълумотлар базасини ривожлантириш;
- касбий этика кодексига риоя қилиш.

Ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиши фаолиятида:

- хўжалик юритувчи субъектларни иқтисодий фаолиятини оқилона ташкил этишда мамлакатимиз ва хорижий тажрибасини ўрганиш;
- ишлаб чиқариш, меҳнат ва бошқарувни ташкил этиш;
- ишлаб чиқариши технологик асосларини билиш;
- хўжалик юритувчи субъектларни техника-иктисодий ҳисоб-китоблар ва хўжалик фаолияти таҳлилини олиб боришида ахборот-коммуникация воситаларидан фойдаланиш;
- меҳнатни муҳофаза қилиш меъёр ва қоидаларига амал қилиш.
- темир йўл транспорти корхоналари фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналарида ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизmlарини ишлаб чиқиш.

2. 70310102 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар

- илмий дунёкарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асоси, иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, илмий тадқиқот ва педагогика методологиясини билиши ва касбий фаолияти ундан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиш, ўз устида ишлаш ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиш, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиш;
- ўз фаолиятида меъёрий-хукуқий ҳужжатлардан фойдалана олиш, ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиш;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиш, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиш;
- ахборот технологияларидан фойдалана олиши, ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши.

2.2. Қасбий компетенциялар:

- илмий, амалий тадқиқотлар олиб бориш, тажриба натижаларини қайта ишлаш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш ва таҳрир қилиш, илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш, илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиши кўникмаларига эга бўлиш;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланишини билиш;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашишни билиш;
- илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш кўникмаларига эга бўлиши;
- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш кўникмаларига эга бўлиши;
- ташкилот, корхона ва уларнинг алоҳида бўлинмалар ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришини ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишини режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга кўйиш кўникмаларига эга бўлиши;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда ишлаб чиқариш ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланишини қўллай билиши;
- бажарилаётган назарий ва амалий ишлар мавзуси бўйича хавфсиз математик, информацион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва татбиқ этиш кўникмаларига эга бўлиши;
- ўз фаолиятида меъёрий хуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиш;
- фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиш;
- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиш, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиш;
- илмий фаолияти натижаларини ҳис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиши;
- қасбий фаолиятда ўзлаштирилган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиш, методларни таснифлаш, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиш;
- ахборотни тўплаш, сақлаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усувларини эгаллаш;
- ўзининг қасбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиш;
- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарқлаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиши;
- бугунги ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш;
- илмий-текширув ишлари тузилмаси, босқичлари, статистик услублари, аниқлаш асослари, кашфиёт ва патентга ҳужжатларини расмийлаштиришни билиш, илмий билиш методологик предмети, илмий-тадқиқотда гипотезалари, таҳлил ва гипотезалари, тадқиқотнинг тизимли методларини танлаш;
- маҳсус фанларни ўқитиш методикасига кўникма ва малака шакллантириш, педагог анъаналари бўйича тасаввурга эга бўлиши, ўқув юкламалари, ўқув-услубий ишлари, илмий ва тарбиявий ишлари, ўқув режалари, янги педагогик технологиялар, ўқув жараёни эффективлиги ва технологиясини ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

- Иқтисодиётда ахборотни ҳимоя остига олиш, берилаётган, сақланаётган ва қайта ишланилаётган ахборотни ишончлилигини тизимли тарзда таъминлаш мақсадида турли восита ва усулларни қўллаш, чораларни кўриш ва тадбирларни амалга ошириш;
- меъёрий-хукукий ҳужжатларни иқтисодий экспертизадан ўтқазишни билиши.

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гурӯҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таяинч сўзлар:

Давлат таълим стандартлари, Малака талаблари, ўкув-меъёрий ҳужжатлар, касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим мутахассислиги, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият соҳаси, ўкув цикли, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўкув даври, малака талабблари, иқтисодиёт, темир йўл транспорти хўжалик юритувчи субъектлари, корхона фаолияти, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни, ишлаб чиқариш технологияси, ишлаб чиқаришни технологик асослари, ишлаб чиқаришни режалаштириш ва лойиҳалаштириш, ишлаб чиқариш харажатлари, фойдани максималлаштириш, модернизация, самарадорлик, рақобатбардошлиқ, методология, маҳсус фанларни ўқитиш методикаси, дастурий таъминот ахборот-коммуникатив тизимлар, халқаро тажрибаларга мувофиқ замонавий тадқиқот методлари, ахборот ва замонавий педагогик технологиялар, моделлар ва моделлаш, халқаро тажрибаларга мувофиқ илмий тадқиқотларни ташкил қилиш, илмий семинар, илмий жараён, илмий-тадқиқот гипотезалари, илмий мақола, маъруза, рисола, конференция, симпозиум, кашфиёт, патент, илмий-тадқиқотларни ташкил қилиш, педагогик технологиялар, ўкув адабиёт, виртуал электрон билим манбалари, дидактика, назария, электрон (e-learning) ва мобил (m-learning) ўқитиш.

КЕЛИШУВ ВАРАГИ

ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ:

Тошкент давлат транспорт университети

Ректор О.Абдурахманов

20 йил « »

М.Ү.

КЕЛИШИЛДИ:

Ўзбекистон Республикаси
Транспорт вазирлиги

Вазир ўринбосари А.Муминов

202 йил « »

М.Ү.

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
Хизуридати Олий таълимни
Маркази тадқиқотлари ва илғор
Технологияларни татбиқ этиш маркази

Директор в.б. М.Эсанов

202 йил « »

М.Ү.

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ
Персонални бошқариш ва кадрларни
тайёрлаш бошқармаси

Бошқарма
бошилиғи А. Хамролиев

202 йил « »

М.Ү.

Тошкент давлат иқтисодиёт
университети

Ректор

202 йил « »

М.Ү.

